

Ny Valosoa sy hadihady

Hetsika sy fampantanen-dRajoelina

Lainga sy famafazana hatsanga tsy aman'orana no betsaka

Mihevitra izao fitondran'ny zanaka amaparan'i Andry Nirina Rajoelina izao, fa mbola any amin'izy ireo tsy misy nandrumbinana ny hery sy ny tanjaka ary fahefana. Arangarangany daholo izao fitaovana sy fandrahonana rehetra handemena ny sain'ny vahoaka Malagasy manerana ny Nosy izao. Ao amin'ny Onjampeom-pirenena sy ireo onjampeo manohana ny fitondrana no maneho izany mba ho henon'ny rehetra. Mandrangaranga ny ministry ny Serasera sy ny Kolontsaina, Lalatiana Rakotondrazafy, fa mandainga ny mpanohitra na ny niara-dia taminy teo aloha na ireo mpanohitra hatramin'izay. Raha hitodihana ny hetsika sy ny fampantanenana nataon'i Andry Nirina Rajoelina dia tsy nisy afa tsy lainga sy famafazana hatsanga tsy aman'orana. Fahoriania, fahantrana, tsy fandriampahalemana, fahadisoam-panantenana sy fahatapanhan-jiro tsy misy farany ary fiandrasana rano amin'ny alina manontolo, no iainan'ny Vahoaka Malagasy. Manampy ireo loza mianjady amin'ny vahoaka ireo ny fanitsakitsahana ny lalàna: ny Lalàmpanorenana, ny fitsipika mifely ny fididianana, sns... Tsy vitan'izany fa mamoaka izao karazana fitsipika, naoty sy « réquisitions » ary taratasy fandrahonana rehetra izao ireo rafitra rehetra afaka manao izany. Ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana (HCC) dia hitam-poko, hitam-pirenena fa mitongilana any amin'ny fitondrana, ka mamoaka hevitra (avis) na didy tsy azo ivalozana. Ny prefet an'ny polisy dia manakana ny hetsika atao'n'ny mpanohitra rehetra, na aiza toerana na amin'ny fotoana inona, kanefa ny loko lôranjy sy ny forongony dia migalabona sy manao izay tiany atao. Mbola sahy milaza fa ny mpanohitra indray, no mamboly krzy sy korontana eto amin'ny Firenena rehefa mitsikera na mamerina amin'ny lâlan'ny fahamarinana sy manitsy ny dian'ny fitondrana izay misarika ny Firenena ho any an-kady, mba hitavanany ny harena na an-kibon'ny tany, na ambonin'ny tany na an-dranomasina tahaka izay nataony hatramin'izay. Efa namoaka « réquisition spéciale » ho amin'ny fotoana tsy voafetra ny prefet an'ny polisy ary hanambara ny « toe-draharaha manokana » (situation d'exception) indray hono, ny mpitondra raha misy korontana. Hiara-mahalala anefa, fa ireto lokom-boasary irehy no mamboly korontana sy mandranitra ny vahoaka amin'ny fanaovana hetsika

manitsakitsaka ny Fiandrianam-pirenena sy ny Soatoavina Malagasy, ka manusika sy manohana ny vazaha frantsay ho filoham-pirenena Malagasy. Tsy misy manaiky an'izany raha mbola Malagasy tia ity Tanindrazana iombonana ity, ankoatr'ireo mahatsiaro ho very remby raha tsy mpanjanaka hiarakomana aminy ihany no hiverina eo. Ireo noheverina fa « tandroka hiaro ny vozon'ny Malagasy » koa dia manaiky ny baiko omena azy an-jambany ary manalokaloka sy mandindondindona etsy sy eroa, ka tsy miteraka alahelo na fitserana na dia mitanin'andro maraina mandra-paharivan'ny andro aza. Midika ho tsy fiharahiana ny vahoaka any amin'ny Faritra izay miaina ao anatin'ny fanafihan'ny dahalo mirongo fitaovam-piadiana, kanefa tsy misy mpiaro toy ny kianja sy toeram-pivoriana rehetra an-tanàn-dehibe. Ny toe-javatra sahala amin'izany dia misarika ny saina tsy hino fa nisy tokoa ireny jiolahy sy dahalo lavon'ny balan'ny mpitandro ny filaminana ireny. Mitraotra ihany koa ny eny amin'ny Anjerimanontolo, tsy ny eto an-drenivohitra ihany, fa hatrany amin'ny Faritany noho ny tsy fiharaharian'ny Minisiteran'ny Fampianarana Ambony sy ny mpitondra amin'ny ankabobeny ny olana mianjady, tsy amin'ny mpampianatra ihany fa eo amin'ny mpianatra koa. Efa mampiaka-peo koa ny administratera sivily, satria tsy manaiky hatao fitaovana hiarovana ny eo amin'ny fitondrana intsony. Mijoro sy manainga ny mpiassampanjakanan any amin'ny departementa ministerialy rehetra any tsy hanaiky hatao fitaovana politika, fa hijanona ho tsy miandany (neutre). Malaza tokoa amin'izao mialoha ny fampielezan-kevitra izao, fa ternen'ny lehiben'ny faripiadiidan'ny fampianarana (Cisco) any amin'ny distrika ivelan'ny tanan-dehibe any, hanao akanjo lokon-dôranjy sy hanambara fa manohana an'i Andry Nirina Rajoelina. Efa maro amin'ny Malagasy no tezitra sy mitady hitraotra satria miaina ao anatin'ny fahantrana lalina sy tsy fanjariana eo amin'ny lafiny rehetra izao, kanefa mino kosa fa tsy maintsy ho tonga ny fetra ka tsy hanjaka eto amin'ity Nosy ity intsony ny asan-devoly rehetra. Tsy ho maika tsy faingana toy ny akoho tsy nahandry ny andro zoma anefa, fa ho tarihin'ny fahendrena sy ny fahaizana mandanjalanja.

Andry Tsiavalona

ZAZA RAMANDIMBIARISON

Tsy hisy fandriampahalemana raha tsy miverina ny fanajana ny hasin' ny tsirairay

Ny mpanao politika, Zaza Ramandimbiarison.

Nitondra fanehoan-kevitra momba ny raharaha-pirenena amin'ny ankabobeny indray, ny mpanao politika sady efa Praiminstira lefitra teo aloha, Zaza Ramandimbiarison. Nambarany fa : tsy hisy mihtisy ny fandriampahalemana eto Madagasikara raha mbola tsy misy ny rariny sy ny fitovian-jo ary ny fanajana ny hasin'ny Malagasy tsirairay. Mendrika ny banana sy hahita fiadanana ny Malagasy tsirairay. Noho izany dia tokony hatomboka amin'ny teny hifampierana ny zavatra ho tontosaina ho an'ny hoavin'ny Malagasy, izay tsy maintsy mafara amin'ny fanaovana ny fididianana madio, lavitry ny hosoka sy halam-bato. Raha hananteraka fididianana dia tokony hainga amin'ny fiherena sy ny fanitsiana ireo lafin-javatra tsy mety

rehetra, mametra ny fantaerahana fididianana madio, mangarahara sy tsy miangatra ary eken'ny rehetra; anisan'ireo zavatra tsy mety ohatra ny fandrenra ireo olona akaiky ny fahefana misy amin'izao fotoana izao eo anivon'ny gouvernementa, ny CENI sy ny HCC, ny tsy fisian'ny fanatsarana ny lalàna momba ny fididianana izay mandringa, ny tsy fisian'ny rafi-pitantanana ny haino aman-jery mahaleo tena, ny tsy fisian'ny fetra ary ny fanaraha-maso manhomby ny famatsiam-bola

ta, ny fampielezan-kevitra ara-politika. Ny fanaovana fididianana malalaka sy tsy miangatra, miaraka amin'ny fahamendrehana ara-politika ihany, no hitondra ny fandriampahalemana ho an'ny Malagasy tsirairay.

Nangonin'Isambilo

Antoko Zama

Olana 10 goavana no mianjady amin'ny firenena amin'izao fotoana

Nitondra ny fanehoan-keviny manoloana ny zava-misy ankehitriny ny antoko Zanak'i Madagasikara (ZAMA), izay marihina fa ity antoko ity, no nanolotra an-dRamatoa Fanirisoa Ernaivo fo fidiana filohampirenena niaraka tamin'ny antoko PATRAM tamin'ny taona 2018. Nilaza Andriamatoa Rija Rakotozanakajy filoha nasionalin'ny Antoko filoha nasionalin'ny antoko Zanak'i Madagasikara (ZAMA), fa olana 10 goavana no mianjady amin'ny Firenena amin'izao fotoana:

1-Misy mamotika ny fambolena eto Madagasikara : ao ny manaparitaka zezika feno atodim-biby handripaka ny fambolena, ao ny manaparitaka masomboly, momba izay manery ny mpamboly hividy masomboly isaky ny hamboly, ao ny maniraka "expert" mampianatra diso any ambanivohitra any. Izany rehetra izany dia mampihena ny vokatry ny tantsaha Malagasy ary miteraka fahantranra.

2- Misy andian'olona miezaka manao monopole ny fanondranana ny vokatry ny tantsaha mahazatra, ny harena ankibon'ny tany ary ny kojakoja fanondranana Malagasy. Lasa mahanttra ireo mpandraharaha Malagasy tsy mahitahita, satria tsy afaka manondrana intsony.

3- Misy mampiditra entana tsy ara-pahasalamana toy ny sakafankarary, fanafody lany daty na hosoka, lamba mamparary hoditra, kojakoja hosoka amin'ny fanamboarana sy fanaingoana trano sy fikolokoana fiera, sns...

4- Efa lasa kolontsaina ilay mandainga ary maro ny kabary ataon'ny olom-panjakana no feno lainga. Eny hatramin'ny didimpanjakanana aza dia feno lainga.

5- Misy mangarahara ny fitantanana ny vola hetram-bahoaka sy trosa haloan'ny taranaka Malagasy. Mitombo isanandro izany kanefa dia tsy fantatra hoe nankaiza, nanaovana inona. Ny lois des finances na lalànan'ny tetibolam-panjakana andaniana fotoana sy vola kanefatsy misy manaraka, fa dia miova isan-kerinandro ny laharam-pahamehana.

6- Mahasahy manongan-tena (coup d'Etat institutionnel) ny fitondram-panjakana. Izany hoe efa vonona ny tsy hanara-dalàna, mahay fetsifetsy amin'ny fanodinkodinana ny mainty ho fotsy ary mbola voahodidin'ireo andian'olona tsy olom-boafidy akory no sady olona tsy mikatsaka ny tombontsoam-pirenena. Tsy hoe manavaka fa maro amin'ireo no efa safiotra na metisy sady efa nivaratra ny tenany hizaka sy hanompo zòm-pirenena hafa.

7- Ny monba ny fampianarana indray dia hevitra taingina mifanesy no hita. Aderadera fa manome contrat de travail amin'ny fandraisanampampianatra kanefa tsy misy akory mieritreritra ny fanatsaràna ny fampianarana sy ny farimpain'ny mpampianatra. 5 taona tsy nitombo ny karaman'ny mpampianatra. Mbola ny fandaniana taom-pianaranana 2021-2022 no engehina amin'izao efa ho 2024 izao kanefa ny an'ny Firenena hafa efa mieritreritra ny 2025-26, noho izany dia miha-potika ny fampianarana. Tsinontsinoavina ny zanaky ny Malagasy ary olona mpitady vola sy mpitady toerana sisa no mikirakira ny sehatry ny fampianarana, fa tsy olona hampandroso ny Firenena.

8- Tsy misy intsony ny fahalahahana miteny sy manoratra. Na dia ny hamoaka vaovao miainga eny amin'ny lapampanjakanà aza dia asiana fanavakavahana sy tsindry ary rahona ho an'ny mpanao gazety sy ho an'ny olompirenenena. Mirona mankany amin'ny jadona ny fitantanana ny firenena.

9- Mivatravatra sy manararaotra toy ny banga mihomehy alina daholo ireo Governora any amin'ny faritra, izay ampahatsiahivina fa notendrena tsy nanaraka lalàna, fa nankatoavin'ny HCC, fa tsy misy mieritreritra intsony ny hitady fomba hampandrosoana ny Faritra manakarama azy, mba hiveloman'ny vady aman-janany. 30 andro no 1 fanjava sisa. Izany hoe efa mivonona ny hanohy ny tsy fanaraham-dalàna hampandaniany ny olona tompony izy ireo fa tsy manompo firenena intsony.

10- Lasa fahazarana ny famaliana boraingina ataon'ny HCC. Didymitanila hatrany no avoakany ary mamorona lalàna na miala bala fotsiny rehefa hitanila izy. Sarotra atokisana izy ireo.

Noho ireo antony ireo ny antoko ZAMA dia milaza fa tsy vahaolana sady tsy hamaha olana ny fididianana. Raha misy Malagasy ka Malagasy tonga saina sy tia tanindrazana dia tsy maintsy fomba hafa no atao hamerenana ny mangarahara sy ny fanjakana tan-dalàana eto Madagasika, satria efa jadona no misy eto, ka jadona koa no hanalana azy saingy indrisy fa ny Malagasy dia efa voazanaka hatrany amin'ny tsinay maintiny ka ampitahorina resaka rà-mandirika vao mihetsika. Tsy misy mihaino intsony ny fanambarara fa telo andro dia manjavona ireny ka mila tonga saina ny Malagasy sy ny manam-pahaizana Malagasy. Nisafidy tsy handray anjara amin'ny fididianana filohampirenena ny antoko ZAMA, satria tsy ara-dalàna ny fikirikana ny fididianana ary tsy manaiky izao fandikan-dalàna misy izao ny antoko ZAMA. Notsindrian'Andriamatoa Rija Rakotozanakajy koa, fa ny tafika no antsoina hoe manda farany amin'ny Firenena iray toa an'i Madagasikara. Aoka ny vahoaka tsy handray ho mpifandrafy amin'ny tafika, satria andraikir'ireo ny mitandro ny filamiranana sy manaraka ny baiko midina. Misy fetrany anefa ny fanarahanay baiko satria irey ihany no tompon'ny fanalahidyi ha-hafahan'i Madagasikara sy ny Malagasy mivoatra sahaza. Mbola tsy feno ny fepetra na koa mbola tsy mipoitra ny olona atokisana hitondra fivoarana ho an'ny Malagasy matoa ry zareo mbola manaiky ny baiko midina hoy izy.

Rija Rakotozanakajy, filoha nasionalin'ny antoko (ZAMA).